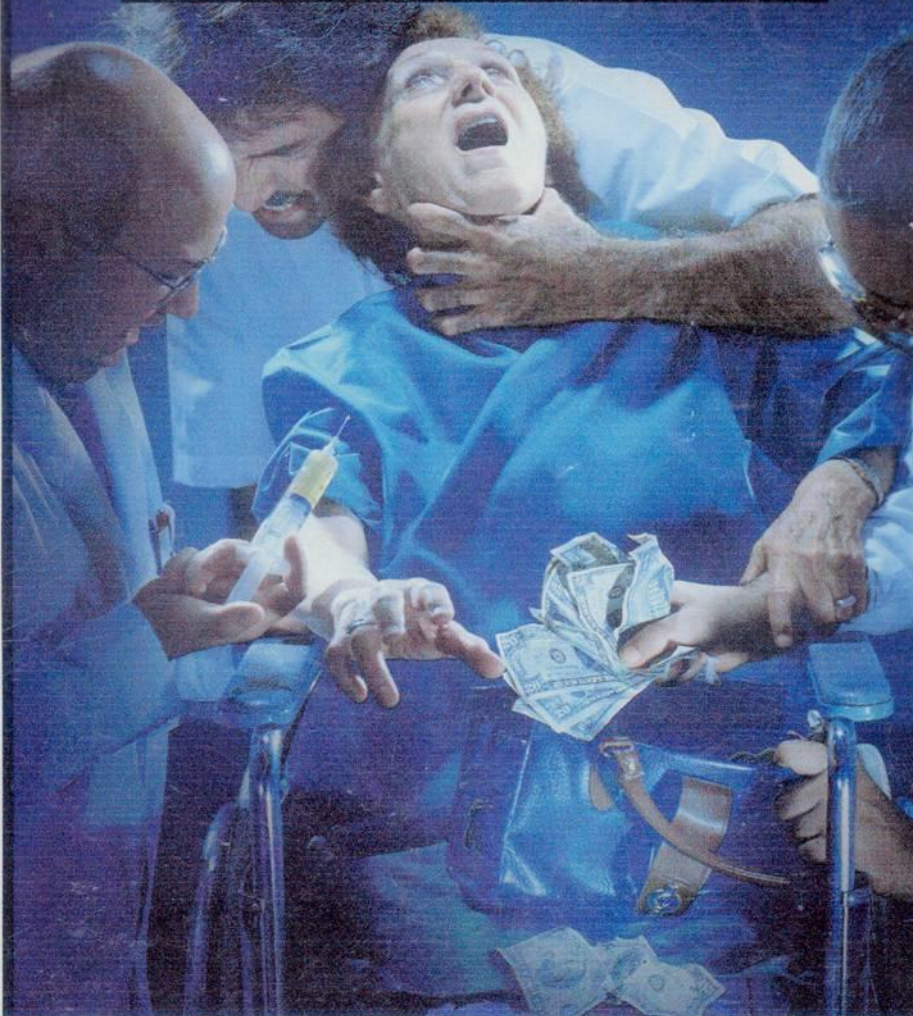

VERWEIGERTER RESPEKT

PSYCHIATRIE

IHR OPFER: DIE ÄLTERE GENERATION

Ein Veröffentlichung der
American Psychiatric Association
Psychiatry gegen Menschen-
rechte als eine Information
an die Öffentlichkeit

POČET SÍŤOVÝCH LŮŽEK V NĚKTERÝCH PSYCHIATRICKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Psychiatrická léčebna	Horní Beřkovice	7	Bílá Voda	6
	Petrohrad	25	Opařany	15 min.
	Jihlava	19	Bohnice	14
	Opava	27	Kosmonosy	42
	Havlíčkův Brod	68	Šternberk	55
	Dobřany	131		
Psychiatrické oddělení	Klatovy	9	Liberec	2
	Žamberk	4	Pardubice	3
Fakultní nemocnice	Brno-Bohunice	20	(psychiatrie, neurochirurgie)	
	Praha 2	3	(dětské, psychiatrické odd.)	
	Plzeň	8	(psychiatrie)	
Nemocnice	Čes. Budějovice	2	(JIP)	
Vojenská nemocnice	Olomouc	2		
	Plzeň	4		

OBECNÉ ZÁSADY PRO UŽÍVÁNÍ OMEZOVACÍCH PROSTŘEDKŮ

1. Pouze při ohrožení sebe nebo okolí.
2. Až po vyčerpání jiných možností.
3. Rozhoduje lékař.
4. Systematická kontrola.
5. Co nejkratší dobu.
6. Dokumentace: důvod, čas, frekvence kontrol lékařem, sestrou, doba ukončení.
7. Centrální evidence /oddělení, léčebna/.
8. Projednání s nemocným.
9. Omezovací prostředky mimo styk se spolupacienty.

MDAC | Mental
Disability
Advocacy
Center

ZAMŘÍŽOVANÉ POSTELE

*Nelidské a ponižující způsoby zacházení s lidmi a druhy
trestů ve čtyřech zemích přistupujících k Evropské unii*

Human Rights and Mental Health:
URUGUAY

*Mental Disability Rights International
Washington College of Law, American University*

Použít omezující prostředky lze

- Je-li to nezbytně nutné pro ochranu pacienta, ostatních pacientů, věcí, personálu
- Byly vyčerpány ostatní možnosti
- Nelze nalézt odstranitelnou příčinu chování pacienta
- Riziko chování pacienta je příliš vysoké
- Přínos při užití omezovacích prostředků musí být vyšší než jejich riziko

Je třeba definovat důvod omezení

tím nesmí být usnadnění péče či pouhý neklid pacienta.

Je vždy třeba pátrat po příčinách problémového chování, po bolesti, nepohodlí, vedlejších účincích léčivých přípravků, stresu, špatnému vztahu mezi ošetřujícími a pacientem, po jiném onemocnění apod.

Omezovací prostředky se rozumí

- pobyt na uzavřeném oddělení,
- umístění pacienta v ochranném (síťovém) lůžku,
- umístění pacienta v izolační místnosti,
- omezení pacienta v pohybu (ochranné pásy, kurty),
- užití ochranných prostředků (svěrací kazajky),
- připoutání k lůžku a jinému prostředku (kočárek, křeslo, nosítka),

Omezovací prostředky lze použít

výjimečně a pouze v případě, kdy pacient svým jednáním ohrožuje sebe anebo své okolí, nikoli z výchovné nebo korektivní indikace.

U jednotlivých nemocných je nezbytné použít co nejmírnější a nejvhodnější omezovací prostředek.

U pacientů přijatých se souhlasem je užití omezovacích prostředků důvodem pro zahájení postupu podle ustanovení § 23 a 24 zákona č.20/1966 Sb., t.j. hlášení soudu do 24 hodin, pokud pacient dodatečně nevyjádří svůj souhlas s omezením. U osob zbavených/omezených způsobilosti k právním úkonům vyjadřuje souhlas v přiměřené době opatrovník. U pacientů mladších 18 let informuje ošetřující lékař dodatečně rodiče nebo zákonného zástupce o užití omezovacích prostředků a vyžádá si jejich souhlas

POUŽÍVÁNÍ OMEZOVACÍCH PROSTŘEDKŮ METODICKÝ POKYN

Ministerstva zdravotnictví 2004

Ing. Karel Radolf, v. r.

(Výbor pro bioetiku Rady ministrů EU
vydal doporučení pro kriteria
nedobrovolného přijetí a pro užívání
restriktivních opatření.)

- O užití omezovacích prostředků rozhoduje zásadně lékař.
- Omezovací prostředky smějí užívat pouze zdravotničtí pracovníci.
- Zdravotničtí pracovníci, přicházející do kontaktu s omezovacími prostředky, se účastní pravidelných školení

- Pacient omezený těmito prostředky musí být pravidelně kontrolován, musí být určeny intervaly kontrol, musí být zajištěno, aby se nezranil, aby nedocházelo k dehydrataci, podvýživě, podchlazení a k proleženinám a aby měl možnost osobní hygieny a toalety.
- Omezovací prostředky smí být použity po dobu co nejkratší a při kontrolách nutno vždy znovu zhodnotit nezbytnost jejich použití a případně využít prostředků méně omezujících. Samo užití omezovacích prostředků není důvodem pro omezení návštěv pacienta.

- Omezovací prostředky se mohou užívat při různých typech neklidu pacienta (afektogenní, převážně psychogenní, u pedopsychiatrických pacientů při závažných poruchách chování, spojených s agresivitou vůči sobě nebo okolí), delirantní (psychotický, toxický), organický (stařecké poruchy, mentální retardace) .
- O užití omezovacích prostředků rozhoduje lékař, který je povinen učinit zápis, který vždy obsahuje: kdo rozhodl o užití omezovacích prostředků, druh omezení, důvod použití omezovacího prostředku, dobu, kdy k omezení došlo, dobu ukončení omezení, frekvenci kontrol zdravotnickými pracovníky a lékařem, popis tělesného a duševního stavu, kontrolu funkcí, které je nutno sledovat. O každé změně projevů nemocného je zdravotnický pracovník povinen informovat lékaře. Zápis o použití omezovacích prostředků viduje dodatečně při vizitě vedoucí lékař.

Pacienti, u nichž se užití omezovací prostředky, se umístí mimo přímý kontakt s ostatními pacienty, u kterých nejsou omezovací prostředky aplikovány

- Po zklidnění pacienta je nutné, aby s ním ošetřující lékař - pokud je pacient schopen chápat smysl a důvody omezení - projednal důvody a potřebu omezení, případně okolnosti, které mohou i v budoucnu předcházet užití anebo vést k mechanickému omezení.
- O možnosti použití omezovacích prostředků jsou pacienti v zařízení vhodným způsobem informováni.
- V souladu s těmito zásadami se doporučuje jednotlivým psychiatrickým lůžkovým zařízením vypracování vlastního vnitřního předpisu pro použití omezovacích prostředků podle vlastních podmínek

Jak odejmout zbraň pacientovi?

Možnost ani povinnost zabavit zbraň není zmíněna v žádné zákonné normě (ani v zákonu o zbraních a střelivu, ani v nově navrhovaném zdravotnickém zákonu, ani v tr. zákonu či řádu)

mimo

Zákon o policii

Zákon o policii

§ 17 (1) Policista má právo přesvědčit se, že předváděná nebo zajištěná osoba nemá u sebe zbraň (čímž se rozumí „cokoli, čím by byl útok důraznější“); pokud policista takovou zbraň odebere, je povinen ji při propuštění předvedené nebo zajištěné osoby vrátit.

§ 17 (2) Policista je oprávněn po předchozí marné výzvě k vydání zbraně odebrat zbraň osobě na místě veřejně přístupném, je-li to nezbytné v zájmu ochrany veřejného pořádku, života a zdraví osob nebo bezpečnosti a hrozí-li, že zbraně může být užito k násilí nebo pohrůžce násilím.

Pokud to není upraveno zákonem ani jinou zákonnou normou, je na místě to upravit našimi vnitřními řády a předpisy.

- řády uzavřených oddělení (již existují)
- zákaz zbraní v areálu PL Bohnice (návrh)

